

Länsstyrelserna

Tillsyn över allmän kameraövervakning
genomförd av länsstyrelserna gällande skolor
och restauranger 2012

1. Inledning

Enligt 21 § lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning utövar länsstyrelsen tillsyn över sådan allmän kameraövervakning som avser en plats dit allmänheten har tillträde. I syfte att effektivisera länsstyrelsernas tillsyn över allmän kameraövervakning och öka effekten av tillsynen görs årligen ett för alla länsstyrelsegemensamt förslag till nationell tillsynsplan. I enlighet med den nationella tillsynsplanen för allmän kameraövervakning fokuserade länsstyrelsernas nationella tillsyn under 2012 på allmän kameraövervakning på skolor och restauranger.

Det är Länsstyrelsen i Skåne län som samlar in och redovisar resultatet av länsstyrelsernas nationella tillsyn av allmän kameraövervakning under 2012. Länsstyrelsen i Skåne län redovisar härmed det samlade resultatet av den nationella tillsynen av allmän kameraövervakning på skolor och restauranger.

Sammanfattningsvis har länsstyrelserna under det pågående tillsynsarbetet fått rikta ett flertal anmärkningar mot hur kameraövervakningen av skolor och restauranger bedrivs. Flertalet av de länsstyrelser som deltagit i det nationella tillsynsarbetet har fått rikta anmärkningar mot den granskade övervakningen. Länsstyrelserna har bl.a. konstaterat att kameraövervakning skett utan tillstånd och att skyltningen om kameraövervakning varit bristfällig. Av de granskade skolorna har 41 procent bedrivit olaglig kameraövervakning. Av de granskade restaurangerna har 29 procent bedrivit olaglig kameraövervakning. Resultat är nedslående eftersom det innebär att människor utsatts för otillbörliga integritetskränkningar. Detta är mycket allvarligt och visar att en särskild tillsyn av allmän kameraövervakning på skolor och restauranger även fortsättningsvis är angeläget. Det handlar ytterst om att de lagar som har beslutats av riksdagen följs och att reglerna är lika för alla.

Henrik Kvennberg

Axel Starck

Caroline Sigesgård

2. Bakgrund

2.1 Allmänna utgångspunkter

Kameraövervakningen har ökat kraftigt i samhället. För länsstyrelserna är det särskilt angeläget att kontrollera verksamheter som är integritetskänsliga. Länsstyrelserna har rätt att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, och sådana föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen, ska följas. Länsstyrelserna kan förena sådana beslut med vite. Vidare har länsstyrelserna rätt att få tillträde till kontrollrum och andra delar av en övervakningsanläggning samt begära upplysningar av den som bedriver kameraövervakning. Detta gäller även i fråga om den som för någon annans räkning har hand om övervakningen.

2.2 Genomförande av nationell tillsyn av allmän kameraövervakning

Länsstyrelserna har i en nationell kameragrupp utformat förslag till plan för tillsynsarbetet 2012 och checklistor, föreläggande och inspektionsprotokoll att använda vid tillsynen. Varje enskild länsstyrelse avgör själv huruvida man deltar i det nationella samarbetet eller ej och vilken omfattning tillsynen i respektive län ska få. Varje länsstyrelse kan också utöva den ytterligare tillsyn, utöver vad som framgår av den nationella tillsynsplanen, som svarar mot behovet av tillsyn i respektive län.

2.3 Val av tillsynsobjekt

Länsstyrelsernas nationella tillsyn av allmän kameraövervakning fokuserade under 2012 på skolor och restauranger. Bakgrunden till att länsstyrelserna valt att inspektera skolor och restauranger är att de utgör ett integritetskänsligt område. Antalet tillsynsobjekt inom respektive delområde varierar mellan länsstyrelserna.

2.4 Utförande av tillsyn

Länsstyrelsernas tillsyn av allmän kameraövervakning på skolor och restauranger har huvudsakligen skett genom föranmälda eller oanmälda inspektioner. Vid tillsynen har särskilt uppmärksammats om tillstånd för övervakning föreligger, om bildinspelning sker av otillåtet utrymme samt om upplysningsplikten följs. En förutsättning för att länsstyrelserna ska kunna utöva tillsyn utifrån den gemensamma tillsynsplanen är att länsstyrelserna utför tillsynen på ett likartat sätt. I detta tillsynsarbete har därför de deltagande länsstyrelserna bl.a. utgått från en gemensam checklista. Utifrån checklistan har den nationella kameragruppen också tagit fram ett förslag till föreläggande som kan användas på plats.

2.5 Redovisning av tillsyn

Det är Länsstyrelsen i Skåne Län som samlar in och redovisar resultatet av tillsynen under verksamhetsåret 2012. Resultatet av länsstyrelsernas tillsyn har rapporteras till Länsstyrelsen i Skåne län enligt en särskild redovisningstabell. Inrapportering från övriga deltagande länsstyrelser har skett vid två tillfällen, först den 31 juli 2012 för perioden januari – juni 2012 och slutligen den 10 januari 2013 för perioden juli – december 2012. Sammanställningen och analysen av

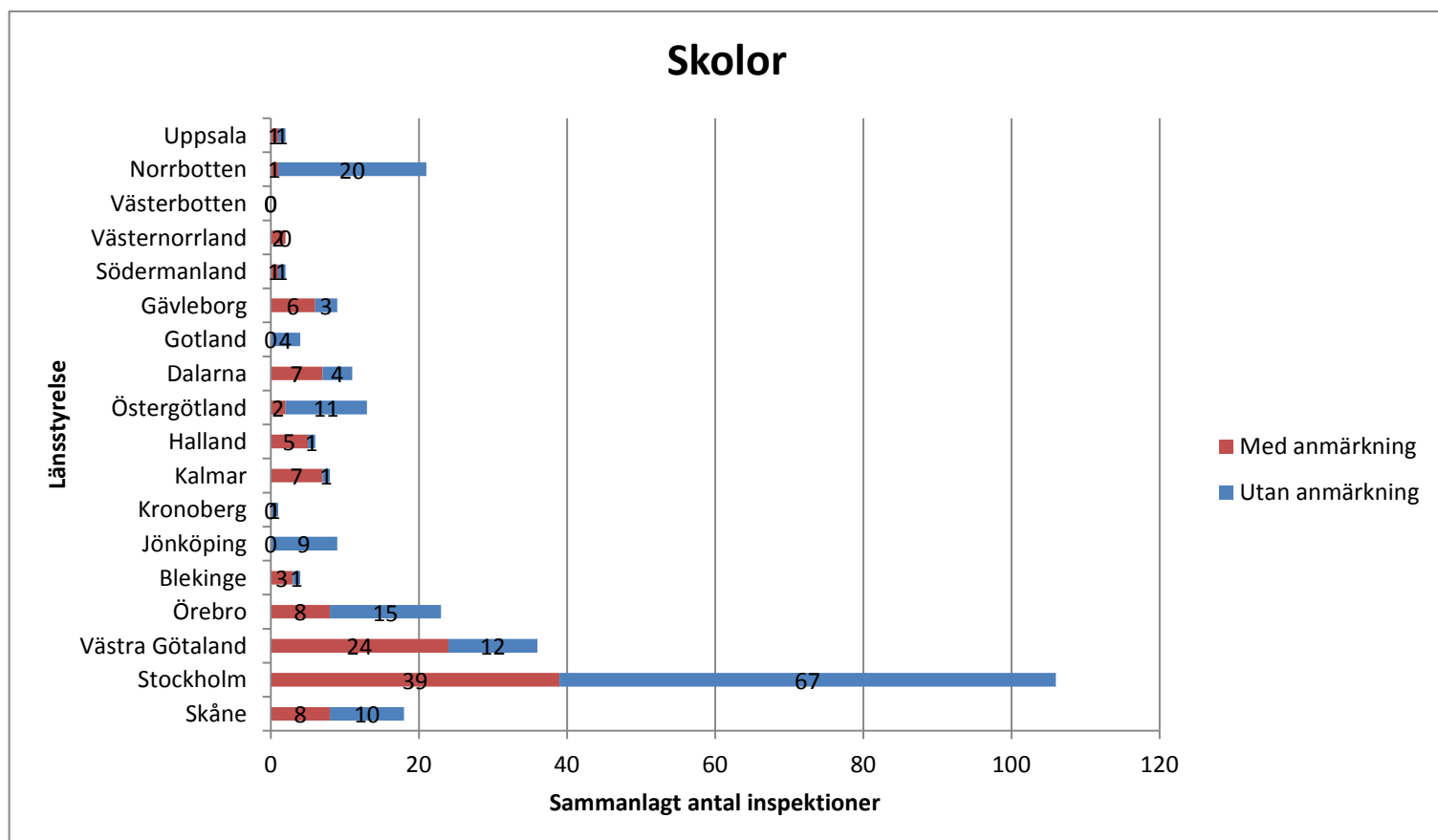
tillsynen har översänts till respektive länsstyrelse för eventuella synpunkter före publiceringen av denna rapport.

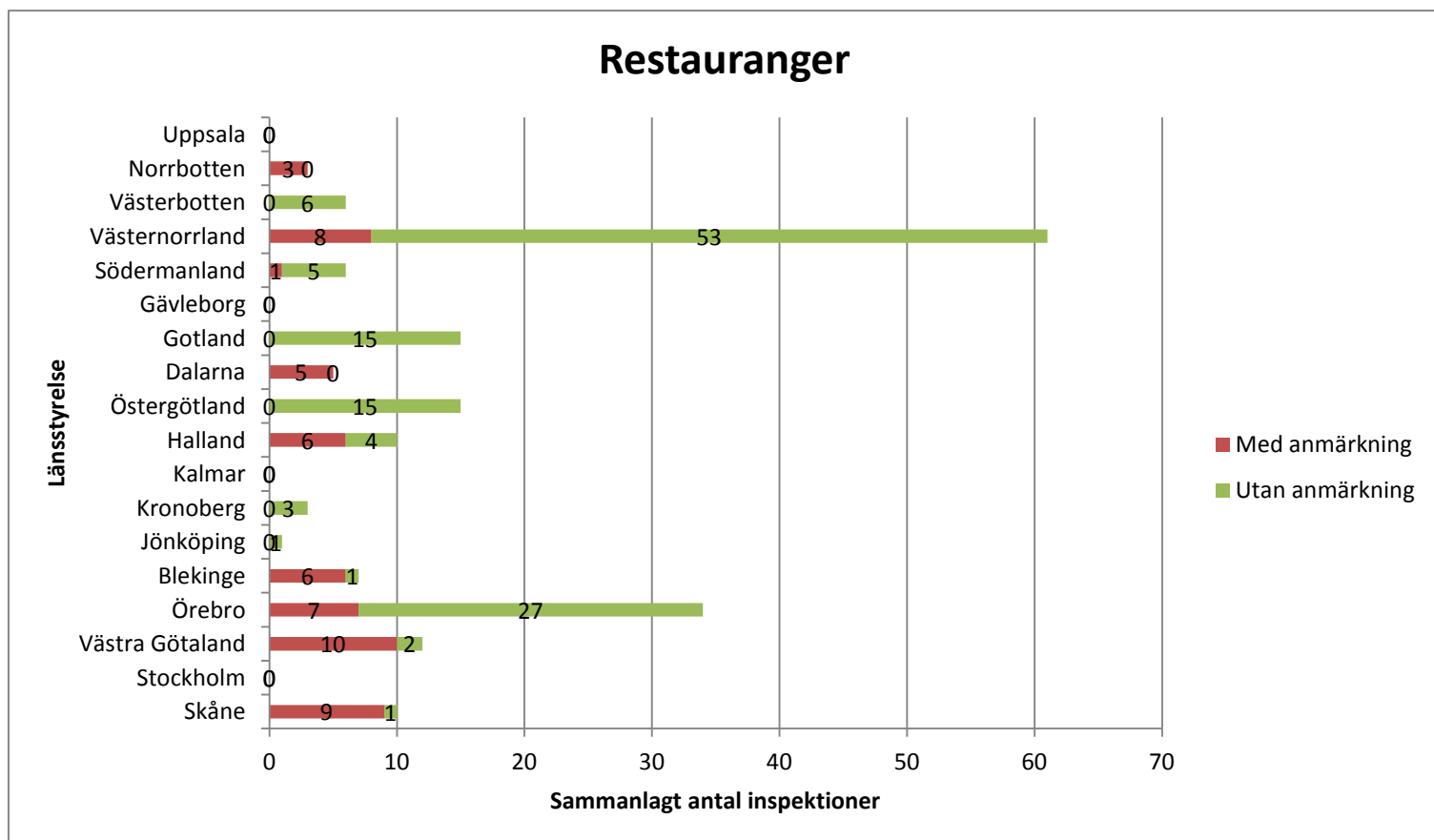
3. Utfall av nationell tillsyn av allmän kameraövervakning

3.1 Deltagande länsstyrelser

De 18 länsstyrelser som 2012 deltagit i det nationella tillsynsarbetet rörande allmän kameraövervakning är Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län och Länsstyrelsen i Norrbottens län.

3.2 Resultat av granskning

4. Sammanfattning

Tillsyn är i grunden en demokratifråga. Medborgare ska kunna vara säkra på att de lagar som har beslutats av riksdagen också följs samt att reglerna är lika för alla. Tillsyn är också en av länsstyrelsernas huvudverksamheter. Länsstyrelsernas tillsyn av allmän kameraövervakning 2012 visar att av 275 granskade skolor och 188 granskade restauranger har 114 skolor och 55 restauranger bedrivit olaglig kameraövervakning. Det innebär att 41 procent av de granskade skolorna och 29 procent av de granskade restaurangerna bedrivit olaglig kameraövervakning. Det är mycket allvarligt och visar att en särskild tillsyn av allmän kameraövervakning på skolor och restauranger även fortsättningsvis är angeläget.

Länsstyrelserna

Skåne län

För mer information kontakta

Länsstyrelsen Skåne, förvaltningsjuridiska enheten

Tel: 040 - 25 20 00

Du hittar rapporten på vår webbplats:

www.lansstyrelsen.se/skane under "Publikationer"

ISBN

978-91-86533-98-4